1848. N°. 50

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 26 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, 24 April.

Gisteren morgen heeft Z. M. de Koning, benevens al de leden van het Koninklijke Huis, de godsdienstoefening in de Kloosterkerk bijgewoond en aldaar aan het Heilige Avondmaal deel genomen, onder het gehoor van den Wel-Eerw. Heer Ds. Timmers Verhoeven.

— De Raad van Ministers is in de laatste dagen weder onderscheiden malen vergaderd geweest.

— Door het Prov. Geregtshof in Zuid-Holland is opgemaakt en aan de Provinciale Staten van Zuid-Holland aangeboden de onderstaande aanbevelingslijst, ter verkiezing van drie Candidaten voor de betrekking van Raadsheer, opengevallen door het overlijden van den Heer Mr. C. J. Vaillant, als: Mr. I. Asser, Regter in de Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage; Mr. J. H. van der Sande, Regter in de Arr.-Regtb. te Leyden; Mr. J. A. M. Bichon van IJsselmonde, Regter in de Arr.-Regtb. te Rotterdam; Mr. C. M. van der Kemp, Plaatsvervangend Kantonregter te 's Gravenhage; Mr. C. W. E. Vailant, Regter in de Arr.-Regtb. te Middelburg; en Mr. J. W. Schuurman, Regter in de Arr.-Regtb. te Gorinchem.

DELFT, 22 April.

De toespraak door den Wel-Eerw. Heer Ds. W. Stroes Jansen, bij het graf gehouden, was nagenoeg van dezen inhoud:

Wij staan hier op den dag, welken de Christenheid wijdt aan de herdenking van den dood van 's Werelds Heiland, aan het Vorstelijk graf, dat bij het stof van zoo vele edelen, helden en weldoeners des vaderlands, ook dat van den geliefden zoon des Konings ontvangt.

Christus, die de opstanding is en het leven, waakt over het stof der dooden, en door Hem verheffen wij onze verwachting tot den morgen der verrijzenis, welke alle treurig gescheidenen, daarvoor vatbaar, heerlijk zal hereenigen. Amen.

ROTTERDAM, 24 April.

Particuliere berigten van St. George d'Elmina, in dato 8 Februarij, hier ter stede ontvangen, luiden zeer geruststellend omtrent den gezondheidstoestand der Nederlandsche ambtenaren en mijnwerkers, terwijl de werkzaamheden der systematische goudgraverij geregeld en zonder hindernis voortgingen.

(*N. R. Cour.*)

NIJMEGEN, 22 April.

Uit de thans bekend gemaakte begrooting dezer stad voor 1848, blijkt, dat de inkomsten begroot zijn op *f* 151,952,28, de uitgaven op *f* 130,145.29, en alzoo het vermoedelijk batig slot op *f* 21,806.99.

LEEUWARDEN, 18 April.

Heden verbreidde zich alhier het gerucht dat er te Kollum onlusten waren uitgebroken; het gebeurde aldaar komt hierop neder: Bij een' veehouder was de longziekte uitgebroken. Toen men overgaan wilde tot het afmaken van al zijn vee, heeft de eigenaar zich met geweld verzet, en gedreigd, den eerste die zijn huis naderde, te doorschieten. Alle vermaningen van den Grietman bleven vruchteloos. Ten laatste heeft hij toegang tot zijn stal willen verleenen, mits men hem dadelijk, in contanten, de schadeloosstelling wilde uitreiken, waarop hij voor het afmaken van zijn vee aanspraak had. Gewoonlijk laat men de veehouders daarop een geruimen tijd, soms wel een paar jaar, wachten. De Grietman heeft het geraden geoordeeld aan dien eisch toe te geven, ten gevolge waarvan alles verder rustig is afgeloopen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 22 April.

De doopplegtigheid der jonge Prinses is op den 13den Mei bepaald. De 29ste verjaardag der Koningin zal den 27sten dier maand gevierd worden.

— De Prins van Pruissen heeft Osborne-house eergisteren morgen verlaten, en is naar deze hoofdstad teruggekeerd.

— Gisteren morgen kwam de Gravin van Neuilly met hare dochter, de Hertogin van Nemours, van Claremont in deze hoofdstad en woonde de mis in de kapel in Moorfields bij; na de dienst keerden zij naar Claremont terug. De Hertog van Aumale en de Prins van Joinville komen dikwijls in deze hoofdstad.

— Prins Metternich, die Donderdag hier aankwam, legde gisteren middag een bezoek af bij den Hertog van Wellington. Later ontving hij zelf bezoeken van verscheiden aanzienlijken, onder anderen van den Markies van Lansdowne, President van den Raad, en gebruikte vervolgens het middagmaal bij den Ambassadeur van Oostenrijk.

— De wet tot meerdere beveiliging van de Kroon en de Regering werd Woensdag in het Hoogerhuis ten tweedenmale en eergisteren ten derdenmale gelezen. De Hertog van Wellington, ofschoon hij zich daar niet tegen verzette, zou wel gewenscht hebben dat aan hunne Lordschappen meer tijd gelaten ware, om de wet zoodanig te wijzigen, dat daardoor geheel een einde gemaakt wierd aan die monstervergaderingen, welke Engeland en Ierland, gedurende de laatste jaren, zoo dikwijls hebben verontrust. Dat Huis zal den 4den Mei zijne bijeenkomsten hervatten.

— De Heer Martin, thans Secretaris der Noord-Amerikaansche Ambassade te Parijs, is benoemd tot zaakgelastigde bij het Hof van Rome. Dit is de eerste maal dat zoodanige betrekking tusschen de Vereenigde Staten en Rome wordt aangeknoopt.

— Niet ver van de stad Limerick oefenen zich gedurende iederen dag meer dan 9,000 menschen in den wapenhandel. Ook in andere Graafschappen heeft dit plaats.

— Thans, nu de oorlog tegen de Kaffers geëindigd is, zijn eenige overtollige troepen uit Afrika weggezonden en in onze zuidelijke havens aangekomen.

— Er wordt een schip gereed gemaakt, om vele uit Frankrijk verdreven arbeiders naar Zuid-Australië te brengen.

— Het van Calcutta naar Londen bestemde schip Nabob is laatstleden Vrijdag nacht op den noord-oosthoek van Jersey totaal vergaan, waarbij 11 man der equipaadje het leven hebben verloren; het verlies aan schip en lading wordt op 50,000 £ geschat.

— Een schrikkelijk voorval heeft plaats gehad met het Engelsche schip de Generaal Wood, hetwelk van Hong-Kong komende tot het overbrengen van veroordeelde Chinezen, door eenen opstand van deze, niet ver van Singapore, geheel afgeloopen is; de bemanning is waarschijnlijk meerendeels vermoord, en het schip hebben zij laten zinken; aan den wonderdadig geredden Luitenant Seymour heeft men het droevig berigt te danken.

BELGIE.

BRUSSEL, 23 April.

De Senaat heeft gisteren het wetsontwerp aangenomen, waarbij 5,000,000 fr. aan het Departement van Openbare Werken worden toegekend.

— Het wetsontwerp wegens de gedwongen leening, is gisteren in de Kamer der vertegenwoordigers met 72 tegen 10 stemmen aangenomen.

— Een hevige storm, vergezeld van zware bliksemslagen, heeft ll. Donderdag avond in den omtrek van Antwerpen vrij wat schade aangerigt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 April.

Het feest van den 20sten is begonnen onder eenen onaangenamen indruk. De bijeenkomst was tegen 8 ure bepaald, en de bevolking was in weerwil van het ongunstige weder bij tijds op de been; maar het voorloopig Bestuur, dat men tegen 8½ ure verwachtte, is eerst lang na 10 ure komen opdagen. Voorts waren de toebereidselen tot het feest in haast gemaakt; dit was zigtbaar. Eene vrij bekrompene tribune was onder het toezigt, naar men zegt, van den Heer Ledru-Rollin zelven, rondom den Arc de l'Etoile opgerigt en bestemd voor de leden van het Bestuur, de verschillende deputatien en de genoodigden, terwijl het volk zich verdrong bij gebrek van behoorlijke plaatsen. Ofschoon er aanhoudend eene fijne doordringende regen viel, was het getal aanschouwers hoogst aanzienlijk en het middengedeelte der tribune was met eene groote menigte rijk gekleede vrouwen bezet.

Omstreeks half elf ure kwamen de rijtuigen van het voorloopig Bewind in 't gezigt. De verschillende deputatien, de gekwetsten van Februarij en anderen waren reeds tegenwoordig. Weldra hielden de rijtuigen voor de tribune op, alwaar de zitplaatsen voor het Bestuur waren opengehouden. Zij werden met stilzwijgen ontvangen; alleen den Heer Lamartine vielen luide toejuichingen ten deel, waarop hij met aandoening antwoordde.

De Heer Arago hield, als Minister van oorlog, eene aanspraak aan de Bevelhebbers des legers, die aan den voet der tribune eenen cirkel vormden. Die aanspraak, welke slechts weinigen hebben verstaan, werd met toejuichingen en den kreet van: *Leve de Republiek!* beantwoord. 120 Colonels der infanterie, de Bevelhebbers der nationale garde, die van de mobile garde met hunne roode hoofddeksels, die van de republikeinsche garde, van de soldaten der Seine en de vertegenwoordigers der marine, waren bijeen en hunne verschillende kleedingen leverden met de schitterende uniformen der ruiterij een prachtig gezigt op. Dragonders, lansiers, karabiniers, kurassiers, huzaren van allerlei kleuren deden hunne verschillende pluimen en vederbossen wapperen. Verder op tot aan de Tuilerien stonden de verschillende regementen geschaard, in afwachting dat zij ieder op zijne beurt hunne vaandels of standaarden zouden ontvangen.

Die uitdeeling nam dadelijk na de aanspraak van den Heer Arago, kort voor 12 ure, een aanvang, en het defileren duurde tot 's avonds laat. Het getal heeft meer dan 300,000 bedragen. Afdeelingen van alle legercorpsen trokken tusschen de bataillons der nationale garde voort. De verbroedering tusschen het leger en het volk is volkomen.

De optogt werd geopend door den Prefect van Politie Caussidière, aan het hoofd der nieuwe stedelijke garde, die de oude municipale vervangt, en wier uniform tot dusver alleen uit eene blaauwe kiel met roode muts en sjerp bestaat; vervolgens kwamen de veteranen van het Keizerrijk in hunne kleeding, Mammelukken, Poolsche lansiers, grenadiers en jagers van de garde, enz. Daarop volgden de werklieden uit de nationale werkplaatsen, alle gewapend; de nationale garde uit de voorsteden, de stedelijke nationale garde, de linietroepen, de ruiterij, de artillerie, enz.

Menigeen heeft er zijn voordeel medegedaan. De boeren der nabij Parijs gelegene gemeenten St. Gervais en Romainville hadden geheele wagens en karren vol met seringen, welke bloem hier even begint open te gaan, op de boulevards gebragt, en ieder burger of soldaat wilde er volstrekt een' tak van in de tromp van zijn geweer hebben. Men zegt dat menig boer zich uit dezen verkoop het geheele bedrag zijner landhuur heeft weten te verschaffen. Ook onze stedelingen hebben op het feest gespeculeerd. Duizenden van kleine driekleurige vlaggetjes en driekleurige kunstruikers zijn verkocht geworden, en hoezeer de prijs slechts 25 centimes bedroeg, noemt men een' fabriekant, die er voor ruim 1200 francs verkocht heeft.

Te midden dezer vreugde is weder duidelijk gebleken, welk stelsel de groote meerderheid der Parijsche bevolking aankleeft, en welke harer bestuurders, die overeenkomstig, door haar ook het meest bemind worden. Een der brieven, die het feest beschrijven, eindigt met de volgende paragraaph: »De leden der voorloopige Regering hebben, in het werk der vaandel-overhandiging, elkander afgewisseld. De Heeren Ledru-Rollin en Lamartine waren op de hoogste zitplaatsen in het midden, naast elkander gezeten. Gedurende den geheelen loop der plegtigheid hebben zij zich het voorkomen gegeven van uiterst vriendschappelijk met elkander te spreken. Deze kunstgreep, zoo het er eene was, is niet geslaagd. Den Heer Ledru-Rollin is niet een enkel vivat! toegebragt; daarentegen is er de Heer Lamartine als mede bestormd geworden. Verscheiden legioenen, terwijl zij voorbij de Regering defileerden, riepen: *weg met de Communisten!* Over het algemeen is de geestdrift van zeer voldoenden aard geweest."

— De *Presse* laat zich over dezen feestdag aldus uit: 400,000 bajonetten defileerden rondom den zegeboog de l'Etoile, dat nagelaten gedenkteeken, opgerigt ter eere van den oorlog, op kosten van den vrede, ingeblazen door den roem, uitgevoerd door de vrijheid, ontworpen door Napoleon, voltooid door Lodewijk Filips; reusachtige in steen gehouwen tegenstelling, zonderlinge vereeniging van tegenstrijdige denkbeelden, volmaakt beeld van het Fransche karakter! — Zoo zijn wij. Voorzien van geweren, wapenen, bestemd om den dood te berokkenen, noemen wij elkander broeders! Geweren! Waarom en tegen wie? — Waarom? Bedreigt ons de oorlog? Doet die ons optrekken tot verdediging onzer overrompelde grenzen of onzer belegerde bolwerken? — Tegen wie? Leveren de maires geen geweren aan allen die zich in de gelederen der nationale garde doen inschrijven, zoowel aan hen die ze gaan halen met doel om zich te wapenen, ten einde de Regering aan te vallen, als aan hen die ze halen met doel om zich tot hare verdediging te wapenen? Is het niet volkomen hetzelfde, de geldelijke questie daargelaten, aan iedereen wapenen te geven of ze aan niemand te geven? Is onder eene waakzame Regering de maatschappij niet even goed beveiligd wanneer niemand gewapend is, als wanneer ieder voorzien is van een geweer, een sabel of patroontas? Is het geene dwaling, de kiel voor de uniform, in plaats van de uniform voor de kiel te verlaten? Is het geene vernederende bekentenis van onmagt, niets beters te doen te vinden dan battaillons te organiseren, den dag na eene omwenteling welker eerste woord was: *Organisatie van den arbeid?* — Onze groote openbare feesten moeten niet meer hetzelfde karakter hebben als in vroegeren tijd. Zoo de broederschap daar moet heerschen, moeten de geweren er niet meer verschijnen.

— Omtrent de verkiezingen deelt de *Independance* mede, dat er niet zoo veel geestdrift is als men verwacht had. Dat er hoofdzakelijk twee partijen schijnen te zijn, waarvan een voor Ledru-Rollin, Marrast, Albert en Flocon, de mannen van de hevige republikeinsche partij; dat er nog niets van te zeggen is welke de zege zal betalen, daar zoo veel van toeval afhangt, en men onder de gestemden vele maagdelijke namen ziet, die nog nimmer zoo in 't openbaar werden genoemd.

Men noemt ook drie partijen: die van 't Stadhuis, die van den Berg, die van Luxembourg, waardoor men dan de gematigde Lamartine en de zijnen, de heethoofdige Ledru-Rollin en Flocon en den man van 't werkvolk Albert verstaat.

— Volgens geruchten zou het voorloopig Bewind een besluit uitvaardigen, waarbij alle benoemingen tot ridders van het legioen van eer, sedert 1830 gedaan, vernietigd zouden worden. Eene Commissie zou evenwel benoemd worden, ten einde de titels en de regten na te zien van al de genen welke gedecoreerd zijn, en slechts die burgers op de lijst te houden, welke een dergelijke eer worden waardig gekeurd.

— De Minister van Finantiën heeft aan het voorloopig Bestuur een verslag ingediend, ten einde eene belasting voor te stellen op de hypotheken. Tot dusverre, zegt de Minister, heeft iedereen het zijne bijgedragen om in de algemeene krisis te voorzien. De kapitalisten alleen hebben zich geene opoffering te getroosten gehad; de regtvaardigheid vordert thans, dat aan deze onregelmatigheid een einde gemaakt worde. Het is daarom, dat hij, Minister, voorstelde, om bij decreet te bepalen, dat voor het jaar 1848 een directe belasting zal worden geheven van alle hypothecaire schuldbrieven, van welken aard die ook zijn mogen.

Deze belasting zal ook van kracht zijn op de schuldbrieven op onroerende goederen, met uitzondering van diegenen op welke N°. 3 van Art. 2503 van het burgerlijk wetboek kan van toepassing gebragt worden. De bedoelde belasting zal 1 pCt. van het kapitaal bedragen.

— Sedert jl. Zondag hebben zich 40,000 nieuwe nationale gardes laten inschrijven. In den afgeloopen nacht hebben verscheiden compagniën zich naar Vincennes begeven, om geweren te halen.

— Aan de beurs van gisteren zijn de bankactiën 10 fr. en aan die van heden 15 fr. gerezen; ondertusschen vermeerdert elke week het papier dat te innen blijft, vermindert de klinkende munt alsook de discontering, en van de 50 millioen, welke de regering tegen schatkistbiljetten van de bank heeft opgenomen, zijn nog slechts 36 mill. over.

— Men rekent de kadastrale waarde van het onroerende goed in Frankrijk op 40,000 millioenen, en het bedrag van het kapitaal, waarvoor welligt de helft dezer goederen verbonden is, op 12 à 13,000 millioenen: weshalve de opbrengst dezer belasting (waaraan geene centime zal kunnen worden onttrokken, vermits alles ingeschreven en onder het bereik van het bestuur is) ruim 120 millioenen zal opleveren.

— Te Rouaan waar het met de werkeloosheid allertreurigst gesteld is, de fabriekarbeiders bij duizenden zonder werk zijn, en de stedelijke middelen bij 't verrigten van nutteloozen arbeid zijn uitgeput, heeft de Commissaris van het Bewind, zekere Deschamps, de menigte op zijne hand weten te krijgen, en die hem en de Candidaten der democratische club niet stemmen, worden mishandeld en hunne stemlijsten opentlijk verbrand. De burgerwacht heeft ten laatste eenigermate de rust hersteld.

SPANJE.

MADRID, 15 April.

Bij decreet der Koningin is het muntstelsel voor den Staat en de koloniën op geheel nieuwen en gelijkmatigen voet geregeld. De munteenheid is de reaal (zilveren munt), de gouden munt zal de dubloen van Isabella zijn (100 realen), de zilveren muntspeciën zijn de duro of piaster (40 realen) de peseta (4 realen) en de reaal.

— De Regering heeft de uitrusting van 6 oorlogstoombooten bevolen, in aanmerking van de politieke omstandigheden, die welligt spoedig eene krachtige bescherming der handelsscheepvaart noodzakelijk kunnen maken. Drie dezer stoombooten zullen worden aangekocht in Engeland.

— De Hertog en de Hertogin van Montpensier zijn naar Aranjuez vertrokken, om er de stille week door te brengen. Vóór den 24sten keeren zij naar deze hoofdstad terug, ten einde bij een groot stierengevecht tegenwoordig te zijn. Men houdt Sevilië voor de plaats waar de Hertogin hare bevalling zal gaan afwachten.

ITALIE.

ROME, 14 April.

De Paus heeft een consistorie gehouden, waarin hij zijn voornemen te kennen heeft gegeven, om zich tot op de beslissing van het groote Lombardysche vraagstuk, naar Bologna te begeven. Volgens een motu proprio heeft hij zich als opperhoofd van het Italiaansch Verbond geproclameerd.

— Er zijn in den avond van den 12den hier eenige wanordelijkheden voorgevallen, die echter met de staatkunde niets gemeens hadden.

— Uit Lombardye verneemt men, dat Peschiera nog niet was ingenomen, maar dat de Koning van Sardinië er een observatie corps om had gelegd en daarna tegen Verona was opgetrokken.

— Volgens een berigt uit Triest zou de Koning van Napels besloten hebben, ten gevolge van een ernstig protest van den kant van Engeland, den voorgenomen togt naar het noorden van Italie niet te ondernemen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 22 April.

De Nederl. Gezant von Scherff zou, naar men meldt, de bijeenkomsten van de Bondsvergadering, zoo als die nu zaamgesteld is, niet meer bijwonen.

— Eene voorgenomen bijeenkomst van het volk in de zoogenaamde Tenten, op gisteren bepaald, had de Regering vrij wat vrees aangejaagd; doch de bijeenkomst is door toedoen van de gewapende burgermagt niet gehouden. Zij zou ten doel gehad hebben om de regtstreeksche verkiezingen te bewerken.

— De gunstige stemming voor het herstel der Poolsche nationaliteit, welke zich nog kort geleden in geheel Duitschland openbaarde, begint mer-

kelijk te verflaauwen, wegens de ongehoorde wreedheid, waaraan de Poolsche bevolking in Pozen zich tegen hare Duitsche landgenooten schuldig maakt.

BRESLAU, 17 April.

Gisteren avond waren er tusschen de burgergarde en oproerige troepen ernstige dadelijkheden voorgevallen. Heden echter waren de gebeurtenissen van nog ernstiger aard. Reeds in den namiddag vormden zich talrijke zamenscholingen. Ten 9 ure brak het oproer uit; het volk plunderde de bakkerswinkels en vernielde alles wat voor de hand kwam. Eindelijk gelukte het den, in grooten getale, aanrukkenden troepen, door ruiterij gesterkt, het volk uit elkander te drijven en de rust te herstellen. Men zegt, dat er 50 verwonden naar het stadhuis zijn vervoerd. Den 18den was alles rustig.

— Den 5den dezer zou te Constantinopel eene reactionaire zamenzwering ontdekt zijn, en die ontdekking eenige Ulema's het hoofd gekost hebben. Uit bezorgdheid voor den toestand in Servië waren troepen derwaarts gezonden. De cholera nam te Constantinopel voortdurend toe.

LUXEMBURG.

19 April.

In den *Courrier du Grandduché de Luxemburg* vindt men, ten geleide van een verzoek des Heeren de Blochausen aan de kiezers van Diekirch, om benoemd te worden tot lid der dubbele Kamer in dit Hertogdom, eenige stukken van denzelfden Heer, welke nog al opziens baren. Zij strekken, om de kiezers van Diekirch te onderrigten van de toedragt der gebeurtenissen, welke zijn ontslag als Staatskanselier van Luxemburg, ten gevolge hadden, en om te bewijzen, dat hij zijn ontslag niet *genomen*, maar *gekregen* heeft. Het eerste stuk is een adres van den Heer de Blochausen aan den Koning, van 22 Maart jl. In dit adres zet hij de oorzaken uiteen der gebeurtenissen van 16 en 17 Maart jl., en terwijl hij al de schuld daarvan werpt op den Bisschop Laurent, verwijt hij den Koning, dat deze slechts wilde temporiseren, en verzekert, dat, hetzij de Koning het Groothertogdom verliezen of behouden mogt, de genegenheid der Luxemburgers voor Z. M. in elk geval verbeurd zal zijn.

Op dit stuk volgt het antwoord van Z. M., gedagteekend den 2den April, waarbij de Koning, in overweging nemende, dat de nieuw benoemde Gouvernementsraad den gang der zaken in Luxemburg algeheel zal doen veranderen, dat daardoor, de onmiddelijke handelingen des Souvereins voor eenigen tijd geschorst zijnde, ook de tegenwoordigheid van den Staatskanselier onnoodig geworden is, en dat er menigvuldige klagten zijn ingekomen nopens de kostbare administratie der Staatkanselarij, den Heer de Blochausen, alhoewel met leedwezen en onder erkenning zijner bewezen diensten, *nu reeds* ontslaat als Staatskanselier van Luxemburg.

Op dit ontslag heeft de Heer de Blochaussen, den volgenden dag aan den Koning geantwoord in een brief, bij welken hij Z. M. tevens terugzendt den titel van honorair Kamerheer, en de versierselen der ridderorden van den Nederl. leeuw en der eiken kroon, hem door Z. M. geschonken.

Ten slotte verklaart de Heer de Blochausen, in antwoord op de aan hem, door zijne medeburgers gedane vraag: wie zijn opvolger de Heer Gregoire is, dat hij met dezen nimmer in betrekking gestaan heeft, en dat hij even vreemd is aan de keuze, om aan hem het bestuur van de Luxemburgsche kanselarij op te dragen, als zijne benoeming tot buitengewoon Staatsraad van Luxemburg onwettig en bespottelijk is.

BADEN.

Er is eindelijk den 19den een gevecht geleverd tusschen de republikeinen en de geregelde troepen, waarbij de laatsten de overhand behouden hebben en de eersten met verlies van 100 man zich in het gebergte hebben verstrooid, of over den Rhijn zijn gevlugt. De Generaal von Gagern is echter voor het begin van het gevecht het slagtoffer van zijn vertrouwen geworden. Hij was namelijk door de republikeinen tot een mondgesprek uitgenoodigd en daarvan het gewigt bevroedende, en het bloed van soldaten zoowel, als van burgers, willende besparen, gaf hij daaraan gehoor en naderde geheel alleen de opstandelingen, die hij door eene gemoedelijke toespraak tot rede poogde te brengen; doch, in stede daarnaar te hooren, antwoordden de verraders met een verward geschreeuw en eene vermaning aan de troepen, om hunnen pligt te verzaken, en toen de Generaal v. Gagern weder te paard wilde stijgen, openden zij een moorddadig vuur, en werd hij door drie kogels getroffen.

[Deze Generaal was in Nederlandsche dienst, en belast met de betrekking van Provincialen Commandant van Zuid-Holland en van Gouverneur der Residentie. Hij had zich met verlof naar Baden begeven, alwaar zijn broeder Geheimraad is. Hij had onlangs eene inspectiereis in Indie gedaan, en wordt om zijne kunde en kloeken geest, van welken zijn jongst gedrag genoeg getuigt, zeer geroemd].

ZWITSERLAND.

BERN, 19 April.

De Landdag heeft gisteren in een geheime zitting het door den Koning van Sardinie gedaan aanbod, om een of- en defensief verbond tusschen zijn Rijk en Zwitserland op te rigten, van de hand gewezen. Eene groote meerderheid heeft er zich tegen verklaard, daar de Commissie welke met het onderzoek van het aanbod was belast geweest, de aanneming ook had afgeraden. Alleen de Afgevaardigden van Waadland, Wallis en Genève waren voor de aanneming gezind.

DENEMARKEN.

KOPENHAGEN, 10 April.

Op bevel van het Ministerie worden al de Pruissische schepen in de Deensche havens opgehouden, en de schepen der Koninklijke zeemagt hebben bevel bekomen, om de Pruissische op te brengen. De onzijdigheid van Hamburg en Lubeck zal geëerbiedigd worden.

— In Sleeswijk is nog geen gevecht van belang voorgevallen. — De Koning is te Fredericia door eene keelziekte aangetast.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 26 Februarij.

's Lands Stoomboot Batavia, Luit. Anemaet, is den 1sten Februarij met de brievenmaal naar Singapore vertrokken, medenemende 2101 brieven voor Europa, een getal grooter, dan ooit vroeger verzonden is. Den 13den is genoemd stoomschip ter reede van Batavia teruggekeerd, medebrengende de Europesche post, die in het laatst van December verzonden is.

— Den 19den Februarij is de verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje met groote plegtigheid gevierd.

— Overigens behelzen de berigten van deze maand geen nieuws, behalve het verhaal van talrijke rampen, door onweders, stormen en plasregens veroorzaakt.

— Den 14den, namiddags ten 3 ure, zijn boven Batavia op den weg langs Rijswijk, in de nabijheid van het hotel van den Gouverneur-Generaal, in de woning van den Ingenieur Hageman, vier inlanders door den bliksem getroffen; drie hunner, twee mannen en eene vrouw, zijn op de plaats dood gebleven.

— Te 4 ure in den vroegen morgen van Zondag den 20sten dezer barstte op nieuw een onweder boven de hoofdplaats Batavia uit en sloeg de bliksem in de woning No. 99, van het kampement te Weltevreden, van den Kapitein der Genie G. H. Uhlenbeck. De bliksem trof de nok van het dak, liep nederwaarts langs de glasramen, rigtte hier en daar schade aan, brak de houtwerken van eenige wapentuigen en verdween in den grond. Geen der bewoners heeft eenig letsel bekomen.

— Den 23sten Februarij, des namiddags ten 3 ure, sloeg de bliksem in de woning van den Heer N. Lange, Apotheker op Rijswijk, drong door het dak, doodde eenen mannelijken bediende en raakte twee vrouwelijke bedienden, welken laatsten echter niet gekwetst werden.

— Den 18den Januarij is te Padang overleden de Kapitein der artillerie F. K. C. Kiehm.

— Den 5den Februarij is te Samarang overleden de 1ste Luit. der Genie O. H. van Samdick.

— Den 26sten Jan. overleed te Djocjocarta, in den ouderdom van 84 jaren, de Gepens. 1ste Luit. W. Driesen. In 1774 was hij als soldaat der Oost-Ind. Compagnie naar Java gekomen, in 1809 tot 1sten Luitenant Commandant van Djocjocarta benoemd en in 1817 in dien rang gepensioneerd. Tot kort voor zijn dood, genoot hij de beste gezondheid en nam hij steeds ijverig deel aan alle openbare feesten.

— Onder de erfgenamen, die opgeroepen worden om gelden, bij de Weeskamer te Samarang, in ontvangst te nemen, wordt ook genoemd Jan Gerrit Hemmel, (erflater onbekend). De nalatenschap is in 1814 aan de Kamer gekomen ten bedrage van ƒ2089,10, en thans door de rente geklommen tot ƒ2842,24.

— De Gouvern.-Gen. gaat voort, de invoering der nieuwe burgerlijke en strafregtspleging te regelen. Een besluit van den 11den Febr. bepaalt het kostuum der leden van de regterlijke magt, van de Advokaten en de Procureurs. Dat kostuum is in alle deelen overeenstemmend met dat, wat in het moederland is voorgeschreven.

— Bij besluit van den 5den Februarij heeft de Gouverneur-Generaal vastgesteld eenige bepalingen tot regeling van eenige ontwerpen van strafwetgeving, welke eene dadelijke voorziening vereischen.

— Bij besluit van 31 Januarij heeft de Gouverneur-Generaal verstaan: De plaatselijke autoriteiten op de bezittingen, buiten Java en Madura gelegen, aan te schrijven, om in het vervolg bij de opzending aan den Gouverneur-Generaal van doodvonnissen, tot bekoming van verlof tot uitvoering, bepaaldelijk te doen blijken:

a. of er tegen de uitvoering bedenkingen bestaan.

b. dat de veroordeelden in de gelegenheid gesteld zijn requesten om gratie in te dienen, en ingeval van dezelve gebruik gemaakt is, die verzoekschriften te doen vergezeld gaan van hunne consideratien en advies, alsmede van die van het betrokken regterlijk collegie.

— De *Nieuwe Rotterd. Courant* deelt uit een particulieren brief van daar nog het volgende mede:

Op de drie hoofdplaatsen van Java wordt eene aanzienlijke expeditie, onder persoonlijk bevel van den Generaal van der Wijck, uitgerust, om weder tegen Balie te ageren. Zoodra de mousson het eenigzins toelaat, gaat zij onder zeil, hetwelk waarschijnlijk in de maand Mei zal geschieden. Men gelooft, dat de Radjah er thans niet gemakkelijk zal afkomen, daar de expeditie zal bestaan uit 2 bataillons, te zamen 2,400 man, hier en te Samarang in garnizoen liggende. De Rijn, een fregat van 56 stukken, al de oorlogs-stoombooten en eenige schooners, zullen benevens de noodige koopvaardijschepen, tot het overvoeren van troepen en het ondersteunen der expeditie gebezigd worden. De Schout bij-Nacht van den Bosch, Commandant der Zeemagt in Indië, gaat mede naar Soerabaya, om persoonlijk het toezigt over de uitrusting te houden. — Z. Exc. de Gouv.-Gen. Rochussen vertrekt in Maart dezes jaars naar Sumatra. — De Indische Regering is in eene kleine verwikkeling gekomen met de Portugezen op Timorlaut; derhalve is eene commissie derwaarts gezonden, bestaande uit de HH. D. C. Steyn Parvé en Vincent; de laatste vervult de functie van Secretaris.

— Naar de Soloo-eilanden zijn twee oorlogschepen vertrokken, ten einde zooveel mogelijk de daar aanwezige roofnesten te vernielen.

— De ijzeren stoomboot Onrust, van de fabriek der Nederl. Stoomboot-Maatschappij te Fijenoord, voor rekening van het Departement van Koloniën gebouwd en te Sourabaya in elkander gezet, heeft op de eerste reis aanvankelijk zeer goed voldaan en de reis van Batavia naar Sourabaya in 53 uren volbragt. Dezelve zal den 1sten Maart met de oorlogsschoener Aruba (te Curaçao door den Heer W. Corès de Vries voor rekening van het Depart. van Marine gebouwd) benevens eene kruispraauw, eene expeditie in Straat Banka tegen de zeeroovers ondernemen.

— Een particuliere brief uit Padang in dato medio Februarij (door een geacht handelshuis hier ter stede ontvangen,) deelt zeer gunstige berigten mede omtrent den toestand van Sumatra's westkust.

Er heerscht overal rust en orde en er wordt met ijver gearbeid om de kultuur van Koffij en Peper met kracht uit te breiden, waarin men aanvankelijk zeer goed slaagt. De Gouverneur, de Generaal Michiels, ziet zeer wel in, dat eene geregelde stoomvaart van Java naar Sumatra, niet alleen eene wenschelijke zaak is, maar een volstrekt vereischte om den handel op die bezitting, die uitbreiding te geven, waarvoor hij vatbaar is. Hij is in het algemeen een groot voorstander van de stoomvaart en de verbeterde communicatie, en onder zijn bestuur zal Sumatra's Westkust binnen weinige jaren eene bezitting van hooge waarde kunnen worden, terwijl de hulpmiddelen van Padang als handelsplaats veel grooter zijn, dan men zich die tot nog toe heeft voorgesteld.

(*N. R. Cour.*)

STADS BERIGT.

NOTIFICATIE.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Hun Ed. Gr. Achtb. de Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 7den Januarij jl., (*Provinciaalblad* N°. 4) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 23sten dezer maand, geven mits dezen den Ingezetenen dezer Stad hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van al de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten voor drooge waren behoorende strijkels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Z. M. besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* N°. 54) moeten worden afgestreken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg*. Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaceerd:

Voor Wijk VII, » » 26sten, 27sten en 28sten April en 1 Mei.
» » VIII, » » 2den, 3den en 4den Mei;

telken dage des morgens van 8 tot des namiddags 2 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een' iegelijk wien het aangaat, met herinnering tevens aan art. 2 van Z. M. besluit, in dato 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* n°. 13) om op bovengemelde dagen, (na welke de Arrondissements-IJker zich, overeenkomstig art. 10 der Notificatie van H. Ed. Gr. Achtb. de HH. Ged. Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot uitoefening van den Herijk der Buitengemeenten van het Arrondissement moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der verzuimdhebbenden te voldoen,) zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van H. Ed. Gr. Achtb. de HH. Ged. Staten van Zuid-Holland, in dato 22 Novemb. 1831, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende de belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd, aan de Notificatie van H. Ed. Gr. Achtb. Gedep. Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden, Fabrikeurs en Ambachtslieden, die, in hunnen handel of hun bedrijf, eenige Maten of Gewigten gebruiken, en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder, aan art. 3 en 5 van Z. M. besluit van 21 October 1819, (*Staatsbl.* n°. 52) bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelve, alsmede aan het Koninklijk Besluit van 5 Febr. 1826, n°. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten IJk gestempelde, greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1848, voor den ijk der maten en gewigten bepaald is de letter 𝔇.

Aldus gedaan bij HH. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 27sten Maart 1848.

DU RIEU,
Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

Tot Predikant bij de Hervormde gemeente te Leerdam is tot den 20sten dezer, uit eene door Zijne Exc. den Minister van Eeredienst aangeboden nominatie, beroepen de Wel-Eerw. zeer Gel. Heer H. C. Voorhoeve, thans Predikant te Ophemert.

204de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.
Trekking der Vijfde Klasse.
17de en laatste Trekking. N°. 9863 *niet* maar premie van *ƒ* 5,000.

ADVERTENTIEN.

Heden morgen beviel van een' ZOON, A. C. E. D'AILLY, geliefde Echtgenoot van
LEYDEN, 23 April 1848. A. T. L. ROUWENHORST MULDER.
Eenige Kennisgeving.

Mijne Echtgenoot A. E. ENKLAAR, verloste heden voorspoedig van een welgeschapen ZOON.
LEYDEN, 23 April 1848. G. J. ROLLANDET.

Heden overleed ons geliefd derde Zoontje CAREL MARIE, in den jeugdigen leeftijd van ruim vier jaren.
LEYDEN, 20 April 1848. A. C. LEEMBRUGGEN.
C. M. LEEMBRUGGEN, Geb. PLUYGERS.
Eenige Kennisgeving.

Tot mijne groote droefheid overleed heden aan eene kortstondige ziekte, mijn eenige Zoon JOANNES HERMANUS HALDERIET, in den ouderdom van 33 jaren. Allen die zijn werkzaam leven gekend hebben, zullen ligtelijk beseffen, wat ik in hem verlies.
AMSTERDAM, 21 April 1848. Wed. J. HALDERIET, Geb. C. M. VAN GREUNINGEN.
Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving, zoo binnen als buiten de Stad.
De Affaire zal door mij met behulp van een deskundigen, op denzelfden voet worden gecontinueerd; recommandere mij verder in de gunst mijner geachte Begunstigers.

De Curator in den Boedel van WILLEM NICOLAAS VAN HANSWYCK, laatst *Ontvanger der Directe Belastingen* te *Leyden*, brengt bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat de Rangschikking der Schuldeischers in genoemden Boedel, met de bewijzen op heden ter Griffie van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden* is nedergelegd, om aldaar gedurende 14 dagen te verblijven, ter inzage van een ieder.
De Curator voornoemd,
Mr. J. L. KLAVERWYDEN.

Door de Gemeente-Commissie van het Nederduitsch Hervormd Kerkgenootschap te *Leyden*, wordt bij deze aan de belanghebbenden kennis gegeven, dat op den 25sten April 1848 heeft plaats gehad de **Tiende Uitloting van 25 Stuks Aandeelen**, in het Renteloos voorschot tot de buitengewone herstelling van de Hooglandsche Kerk, en daarbij zijn **Uitgeloot** de volgende Nommers: 202, 317, 6, 94, 99, 258, 417, 392, 198, 135, 402, 381, 358, 206, 409, 32, 197, 390, 463, 192, 490, 319, 405, 153 en 140.
Wordende de Houders dezer uitgelotene Aandeelen verzocht de Aflossing daarvan te laten ontvangen, ten huize van den Commies en Kamerbewaarder J. DE PECKER, welke daartoe zal vaceren iederen Werkdag, des middags van 12 tot 2 ure.

BUITENGEWONE VERKOOPING
VAN
BLOEMEN EN GEWASSEN,
in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*.

LOUIS VERSCHAFFELT, *Bloemist te Gend*, zal op Woensdag den 26sten April 1848, des middags den 12 ure, en zoo noodig den volgenden dag, publiek doen Verkoopen:
Eene schoone Verzameling bloeijende CAMELIA'S, AZALIA-INDICA'S, RHODODENDRUM-ARBOREUM'S, MAGNOLIA'S, KALMIA'S, BURCHELIA-CAPENSIS, ANDROMEDA OCSILARIS, KANEDEA'S, CLEMATUS ASURIUM, DAHLIA'S, enz. enz.; RHODODENDRUMS voor den vollen grond; eene extra Collectie van de nieuwste STAMROZEN, en meer andere **Planten en Gewassen**, te veel om hier vermeld te worden.

OPENBARE VERKOOPING,
binnen *Leyden*, op Vrijdag den 28sten April 1848, des voormiddags ten 11 ure, op de St. Pieters Kerkgracht Wijk IV N°. 546, van zes IJzeren Weefgetouwen, twee Breimachines uit Koper en Staal bewerkt, eenige stukken Linnen, zoo gebleekt als ongebleekt, eenige Gebreide Goederen, Garen, Scheerklossen, Schietspoelen en een Scheermolen.
Alles behoorende tot den vacanten Boedel van den Heer S. R. St. CLAIR MASSIAH.
Kunnende des Woensdags en Donderdags vóór de Verkooping, van 's morgens 9 tot 's namiddags ten 5 ure, door een ieder worden bezigtigd.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.